

BẢN TIN VỀ TÌNH TRẠNG BUÔN BÁN ĐỘNG VẬT HOANG DÃ

01

Ngành Tư pháp nỗ lực đấu tranh với tội phạm về động vật hoang dã

06

Hướng dẫn xử lý tội phạm liên quan đến vảy tê tê

09 Mời đề cử

**GIẢI THƯỞNG CỐNG HIẾN VỀ
BẢO VỆ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ**

10 TIÊU ĐIỂM NĂM 2018

NGÀNH TƯ PHÁP NỖ LỰC ĐẤU TRANH VỚI TỘI PHẠM VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ

Năm 2018 đánh dấu một khởi đầu mới trong nỗ lực ngăn chặn tình trạng buôn bán động vật hoang dã (ĐVHD) tại Việt Nam. Một số bản án nghiêm khắc trong thời gian gần đây cho thấy tòa án tại các địa phương đã nhận thức được tính nghiêm trọng và sự cần thiết phải nghiêm trị các tội phạm về ĐVHD theo quy định của pháp luật.

Hai vụ án nghiêm trọng gần đây nhất với 2 đối tượng được cho là cầm đầu các đường dây buôn bán ĐVHD lớn xuyên quốc gia (xét xử theo Bộ luật hình sự 1999 - sửa đổi bổ sung 2009) phải kể đến là bản án 4 năm 6 tháng tù giam đối với Hoàng Tuấn Hải về tội buôn bán trái phép rùa biển và bản án 13 tháng tù giam cho Nguyễn Mậu Chiến – đối tượng cầm đầu một đường dây buôn lậu ĐVHD lớn tại Việt Nam

Ngoài ra, trong một số vụ án quan trọng khác, các đối tượng cũng bị xử lý thích đáng theo quy định của Bộ luật hình sự 2015 (sửa đổi, bổ sung 2017). Đặc biệt, phải kể đến 2 vụ buôn bán hổ trái phép được đưa ra xét xử vừa qua. Vụ thứ nhất liên quan đến một đối tượng buôn bán trái phép 5 cá thể hổ đông lạnh, 4kg thịt hổ và các bộ phận hổ, 30kg vảy tê tê châu Phi cùng với nhiều ĐVHD khác vào tháng 01/2018. Đối tượng này đã bị Tòa án nhân dân thành phố Hà Long tuyên phạt 10 năm tù giam. Vụ thứ 2 liên quan tới buôn bán 1 cá thể hổ tại Hà Nội và cả đối tượng đã bị kết án tù giam từ 10 đến 15 tháng.

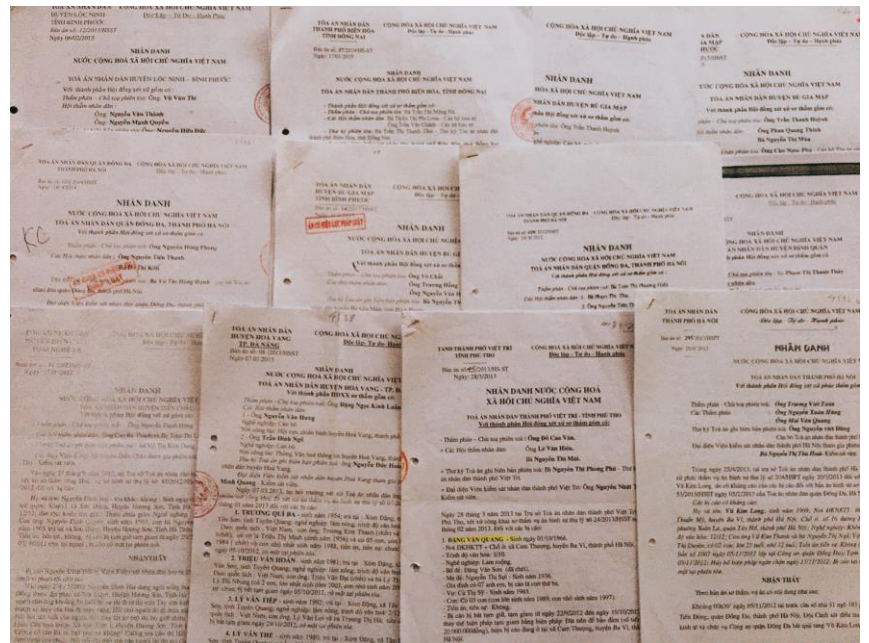
Cả 2 vụ án trên đều có liên quan đến các đầu nậu tại Nghệ An – một địa bàn trọng điểm về buôn bán hổ trái phép. Theo ước tính, chỉ riêng trong 3 huyện được coi là điểm nóng của Nghệ An có tới hơn 100 trăm cá thể hổ đang bị nuôi nhốt trái phép nhằm phục vụ các đường dây buôn bán bất hợp pháp. Nhiệm vụ đấu tranh và triệt phá các đường dây buôn bán hổ tại Nghệ An cần phải được các cơ quan chức năng ưu tiên hàng đầu. Có như vậy mới giảm thiểu được tình trạng buôn bán hổ trái phép tại Việt Nam.

Theo ước tính, Nghệ An có tới hơn 100 cá thể hổ đang bị nuôi nhốt trái phép nhằm phục vụ các đường dây buôn bán bất hợp pháp

Cũng trong năm qua, 1 đối tượng đã bị kết án 10 năm tù giam tại Điện Biên vì vận chuyển trái phép 4 chi gấu và 27 cá thể rùa đầu to (*Platysternon megacephalum*). Một đối tượng khác tại Hà Nội cũng bị xử phạt 10 năm 9 tháng tù giam vì vận chuyển trái phép chân gấu và 8 cá thể tê tê đông lạnh. Tại Quảng Bình, 1 đối tượng bị tuyên án 5 năm tù giam vì buôn lậu ngà voi, các sản phẩm chế tác từ ngà voi, xương, da, móng vuốt hổ và báo đốm; và các sản phẩm, bộ phận của ĐVHD khác từ Lào về Việt Nam. Trong một vụ án khác tại thành phố Hồ Chí Minh, một đối tượng đã bị tuyên án 7 năm tù giam vì tội vận chuyển trái phép 7,2kg sừng tê giác từ Ăng-gô-la về Việt Nam.

“Chúng ta đã bắt đầu thấy những thay đổi rất đáng khích lệ trong công tác bắt giữ, xử lý các tội phạm về ĐVHD tại nhiều địa phương trên cả nước”, bà Bùi Thị Hà – Phó Giám đốc Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV) cho biết. Bà Hà - người trực tiếp hỗ trợ tòa án tại các địa phương trong quá trình xử lý các vụ án nghiêm trọng về ĐVHD - chia sẻ thêm: *“Không phải trong bất cứ vụ án nào, hình phạt cao nhất cũng cần được áp dụng đối với các đối tượng phạm tội. Tuy nhiên, để giảm thiểu tình trạng săn bắt và buôn bán ĐVHD trái phép, các đối tượng liên quan đến các đường dây buôn bán lớn và các vụ án nghiêm trọng phải bị nghiêm trị. Chỉ có những bản án nghiêm khắc mới thực sự có ý nghĩa răn đe, phòng ngừa tội phạm về ĐVHD.”*

Hàng loạt các bản án nghiêm khắc trong thời gian qua đã cho thấy quyết tâm của ngành tư pháp trong nỗ lực đấu tranh với tội phạm về ĐVHD

Các cơ quan điều tra, tố tụng và xét xử các tội phạm về ĐVHD đã và đang chứng tỏ vai trò vô cùng quan trọng của mình trong nỗ lực chung nhằm giảm thiểu tình trạng săn bắt và buôn bán ĐVHD tại Việt Nam. Các bản án nghiêm khắc đã mang lại sự biến chuyển tích cực trên cả nước, có ý nghĩa răn đe, phòng ngừa các tội phạm nghiêm trọng về ĐVHD có thể xảy ra trong tương lai. ENV kêu gọi các cơ quan điều tra, tố tụng và xét xử tại các địa phương trên cả nước tiếp tục phát huy những kết quả đạt được để Việt Nam sớm đẩy lùi tình trạng săn bắt và buôn bán ĐVHD trái phép.

HÀNH ĐỘNG GẤP BÁCH

- 🐾 Nhận thức được tính chất nghiêm trọng của tội phạm về ĐVHD;
- 🐾 Xác định các mạng lưới tội phạm và đối tượng cầm đầu;
- 🐾 Điều tra, bắt giữ và xử lý nghiêm khắc các đối tượng cầm đầu nhằm triệt phá toàn bộ đường dây vận chuyển, buôn bán ĐVHD bất hợp pháp;
- 🐾 Có chính sách khoan hồng để khuyến khích các đối tượng thuộc cấp, trung gian, vận chuyển thuê cung cấp thông tin để điều tra nhằm đưa các đối tượng cầm đầu ra chịu trách nhiệm trước pháp luật;
- 🐾 Khai thác và thu thập thông tin từ các vụ đã bắt giữ như thông tin từ điện thoại, máy tính, giao dịch ngân hàng để có thể điều tra, phát hiện kẻ cầm đầu và triệt phá đường dây tội phạm;
- 🐾 Các cơ quan điều tra, truy tố, xét xử nên hợp tác chặt chẽ để đảm bảo cung cấp đầy đủ thông tin cho quá trình xét xử;
- 🐾 Theo dõi và báo cáo dấu hiệu tham nhũng (nếu có) của bất kỳ bên nào xuyên suốt từ quá trình bắt giữ đến truy tố, xét xử để ngăn chặn những kẻ phạm tội dùng tiền để "lách luật";
- 🐾 Áp dụng hình phạt tù giam nghiêm khắc với những kẻ cầm đầu hoặc tham gia tội phạm để đảm bảo ý nghĩa răn đe, phòng ngừa tội phạm.

“ BUÔN BÁN ĐVHD, CÁC BỘ PHẬN CƠ THỂ VÀ SẢN PHẨM TỪ CHÚNG LÀ VI PHẠM PHÁP LUẬT ”

HIỆU QUẢ RĂN ĐE, PHÒNG NGỪA TỘI PHẠM VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ

Từ bản án tại Khánh Hòa và nỗ lực của cơ quan chức năng tỉnh Quảng Ngãi

Hoàng Tuấn Hải bị tuyên án 4 năm 6 tháng tù giam cho hành vi buôn bán trái phép hơn 10 tấn rùa biển – khối lượng rùa biển bị thu giữ lớn nhất từ trước đến nay

Các điều tra của ENV cho thấy, bản án thích đáng dành cho Hoàng Tuấn Hải về hành vi buôn bán rùa biển tại Khánh Hòa vừa qua đã có tác động mạnh mẽ đến các hoạt động săn bắt và buôn bán rùa biển trái phép trên cả nước, đặc biệt là ở Quảng Ngãi. Số lượng đối tượng trước đây đóng vai trò trung gian, buôn bán rùa biển và các ngư dân chuyên đánh bắt rùa biển đã giảm đáng kể hoặc tạm ngừng hoạt động do hiệu ứng từ phiên tòa xét xử Hoàng Tuấn Hải tại tỉnh Khánh Hòa. Trong quá trình trao đổi, nhiều đối tượng đã cho biết bản án này khiến họ chùn bước và quyết định từ bỏ hoặc tạm ngừng hoạt động bất hợp pháp này. Một số ngư dân ở một cảng trọng điểm tại Quảng Ngãi cũng cho rằng các cơ quan chức năng hiện nay đã cảnh giác hơn trong việc xử lý các vi phạm về rùa biển và do đó, nguy cơ bị phát hiện và bắt giữ cũng cao hơn.

Không thể khẳng định tình trạng buôn bán rùa biển bất hợp pháp đã chấm dứt hoàn toàn là do kết quả xét xử Hoàng Tuấn Hải và sự vào cuộc của các cơ quan chức năng tại các địa phương trong năm vừa qua, đặc biệt là tại một số cảng biển. Tuy nhiên, bản án nghiêm minh đối với Hoàng Tuấn Hải đã chứng tỏ hiệu quả răn đe, phòng ngừa tội phạm, góp phần ngăn chặn tình trạng săn bắt và buôn bán rùa biển trên cả nước. Nếu những nỗ lực như vậy tiếp tục được duy trì và các cơ quan chức năng tại các địa phương tăng cường công tác thực thi pháp luật thì tình trạng săn bắt và buôn bán rùa biển sẽ không có cơ hội phục hồi.

Ngày 27/09/2018, Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã thông qua Nghị quyết số 05/2018/NQ-HĐTP hướng dẫn áp dụng Điều 234 về tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật hoang dã và Điều 244 về tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm của BLHS (“Nghị quyết 05”). Nghị quyết 05 đã có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/12/2018.

Một trong những nội dung quan trọng của Nghị quyết 05 là giải thích nhiều thuật ngữ liên quan đến tình tiết định tội được sử dụng trong BLHS như “bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống”, qua đó phân biệt rõ ràng giữa bộ phận thiết yếu cho sự sống của động vật và các sản phẩm khác mà khi tách rời khỏi cơ thể sống của động vật thì không làm cá thể động vật đó chết ngay lập tức.

Nghị quyết này hướng dẫn chi tiết cách thức xử lý tội phạm về ĐVHD trong một số trường hợp cụ thể như xử lý hành vi tàng trữ cá thể, bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống hoặc sản phẩm của ĐVHD, động vật nguy cấp, quý, hiếm có trước ngày 01 tháng 01 năm 2018 (ngày BLHS có hiệu lực thi hành); xử lý hành vi chiếm đoạt cá thể, bộ phận cơ thể hoặc sản phẩm của ĐVHD, động vật nguy cấp, quý, hiếm hoặc xử lý trong trường hợp vi phạm cùng lúc đối với nhiều loài ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm thuộc các lớp khác nhau và xử lý vật chứng.

Theo hướng dẫn tại Nghị quyết 05, tiêu bản đôi môi được xem là “sản phẩm” của đôi môi

Ngà voi có khối lượng từ 2kg trở lên bị tàng trữ trái phép từ ngày 1/1/2018 trở đi sẽ bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định tại Nghị quyết 05.

MỘT SỐ LƯU Ý QUAN TRỌNG TRONG NỘI DUNG NGHỊ QUYẾT 05

ĐỊNH NGHĨA

- ✓ “Bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống” được hiểu là những bộ phận thực hiện các chức năng chuyên biệt của cơ thể động vật, ngay khi tách rời những bộ phận này khỏi cơ thể sống của động vật thì động vật đó chết. Các bộ phận như đầu, tim, bộ da, bộ xương, buồng gan... được coi là “bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống”.
- ✓ “Sản phẩm của động vật hoang dã, động vật nguy cấp, quý, hiếm” là các loại sản phẩm có nguồn gốc từ động vật (ví dụ: thịt, trứng, sữa, tinh dịch, phôi động vật, huyết, nội tạng, da, lông, xương, sừng, ngà, chân, móng...); động vật thủy sản đã qua sơ chế, chế biến ở dạng nguyên con như tiêu bản rùa biển; vật phẩm có thành phần từ các bộ phận của ĐVHD, động vật nguy cấp, quý, hiếm đã qua chế biến.

Như vậy, các hành vi vi phạm liên quan đến các loài được liệt kê trong Nghị định 160 về tiêu chí xác định loài và chế độ quản lý loài thuộc danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ (“Nghị định 160”) bao gồm cá thể hoặc sản phẩm và bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống của các loài này đều có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo Điều 244 của BLHS.

Tuy nhiên, mức phạt cao nhất áp dụng cho tội phạm liên quan đến sản phẩm của các loài được liệt kê trong Nghị định 160/2013/NĐ-CP chỉ là 05 năm tù giam hoặc 2 tỷ đồng (đối với cá nhân) theo quy định tại điểm b Khoản 1 Điều 244 BLHS 2015. Trong khi đó, hành vi phạm tội liên quan đến cá thể hoặc bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống của các loài thuộc Nghị định 160 có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự với mức hình phạt tối đa lên tới 15 năm tù giam (đối với cá nhân) theo quy định tại điểm a, b Khoản 1; điểm a Khoản 2; điểm a Khoản 3 Điều 244 BLHS 2015.

Định nghĩa này có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc áp dụng quy định xử lý đối với vi phạm liên quan đến các loài thuộc Phụ lục I CITES và nhóm IB được liệt kê trong Nghị định 32/2006/NĐ-CP về quản lý thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm bởi lẽ chỉ có các hành vi vi phạm liên quan đến **cá thể** hoặc **bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống** của những loài này mới có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo Điều 244 của BLHS.

Hành vi vi phạm liên quan đến sản phẩm của các loài thuộc Phụ lục I CITES hoặc các loài nhóm IB có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo Điều 190 về tội sản xuất, buôn bán hàng cấm hoặc Điều 191 về tội vận chuyển, tàng trữ hàng cấm của BLHS; hoặc bị xử phạt vi phạm hành chính tùy thuộc và giá trị của tang vật tịch thu được (Xem nội dung định nghĩa tại Điều 2, Nghị quyết 05).

• **Hành vi tàng trữ cá thể, bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống hoặc sản phẩm của động vật hoang dã, động vật nguy cấp, quý, hiếm có từ trước ngày 01 tháng 01 năm 2018:** Hành vi này sẽ không bị truy cứu trách nhiệm hình sự, trừ trường hợp tàng trữ cá thể, bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống hoặc sản phẩm của động vật hoang dã, động vật nguy cấp, quý, hiếm nhằm mục đích buôn bán, thu lợi bất chính (Xem thêm nội dung quy định tại Điều 4 Nghị quyết 05).

Hành vi chiếm đoạt ĐVHD: Người thực hiện hành vi chiếm đoạt như cướp, trộm cắp đối với **cá thể, bộ phận cơ thể hoặc sản phẩm của động vật hoang dã, động vật nguy cấp, quý, hiếm**, sau đó lại thực hiện một trong các hành vi vi phạm quy định tại Điều 234 hoặc Điều 244 của BLHS nếu đủ yếu tố cấu thành tội phạm thì tùy từng trường hợp cụ thể còn bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo Điều 234 hoặc Điều 244 của BLHS.

Ví dụ, một đối tượng trộm cắp 10 kg ngà voi trị giá 130 triệu đồng và bị bắt quả tang khi đang bán số tang vật này. Trong trường hợp này, đối tượng sẽ bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội trộm cắp tài sản và tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm theo quy định tại Điều 244 của BLHS. (Xem thêm nội dung quy định tại Điều 5 Nghị quyết 05).

• **Xử lý trường hợp thu giữ được nhiều loài động vật thuộc các lớp khác nhau trong cùng một vụ việc:** Trong trường hợp tang vật thu được của cùng một vụ việc thuộc các lớp khác nhau (ví dụ lớp thú và lớp bò sát) của loài nguy cấp, quý, hiếm, chỉ truy cứu trách nhiệm hình sự nếu số lượng cá thể, sản phẩm hoặc bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống đạt đủ số lượng theo từng lớp quy định tại Điều 244 của BLHS.

ENV khuyến khích cơ quan chức năng tiêu hủy tang vật là ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm hoặc sản phẩm, bộ phận của chúng trong trường hợp không thể chuyển giao đến các cơ quan quản lý chuyên ngành hoặc tái thả.

Ví dụ, trường hợp vận chuyển 2 cá thể tê tê khổng lồ (Phụ lục I CITES) và 6 cá thể rùa đầu to (Phụ lục I CITES), đối tượng sẽ không bị truy cứu trách nhiệm hình sự do không đạt đủ số lượng cá thể theo từng lớp quy định tại Điều 244 của BLHS (ít nhất 3 cá thể lớp thú hoặc 7 cá thể lớp bò sát thuộc Phụ lục I CITES) mặc dù tổng số lượng cá thể bị vận chuyển trong trường hợp này là khá lớn (8 cá thể). Tuy nhiên, trường hợp vận chuyển 3 cá thể tê tê khổng lồ, đối tượng sẽ bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo điểm d, khoản 1, Điều 244 của BLHS vì đã đủ số lượng định mức cá thể được nêu tại Điều 244 (Xem thêm nội dung quy định tại Điều 6 Nghị quyết 05).

• **Về việc xử lý vật chứng:** Bộ phận (mẫu vật) loài thuộc nhóm IB phải được chuyển giao cho Cơ quan Dự trữ nhà nước thuộc Bộ Tài chính theo quy định tại Nghị định 29/2018/NĐ-CP quy định trình tự, thủ tục xác lập quyền sở hữu toàn dân về tài sản và xử lý đối với tài sản được xác lập quyền sở hữu toàn dân (“Nghị định 29”) và Thông tư 57/2018/TT-BTC hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 29/2018/NĐ-CP (“Thông tư 57”).

Trong khi đó, tang vật là cá thể hoặc bộ phận của các loài nguy cấp, quý, hiếm khác như loài thuộc Nghị định 160; Phụ lục I CITES; Nhóm IIB hay các loài thủy sinh quý, hiếm phải được chuyển giao cho cơ quan quản lý chuyên ngành có thẩm quyền xử lý theo quy định của pháp luật hoặc tiêu hủy. Các cơ quan quản lý chuyên ngành được xác định bao gồm cơ quan Kiểm lâm các cấp, vườn thú do Nhà nước quản lý, các cơ sở nghiên cứu khoa học (bao gồm cả cơ sở nghiên cứu nhân giống, giáo dục, viện nghiên cứu chuyên ngành), và Bảo tàng thiên nhiên Việt Nam theo quy định tại Thông tư 57/2018/TT-BTC. Ví dụ, tang vật là ngà voi Châu Phi hoặc sừng tê giác (sản phẩm của các loài thuộc Phụ lục I CITES) sẽ không được chuyển giao cho Cơ quan Dự trữ nhà nước thuộc Bộ Tài chính mà phải tiêu hủy hoặc chuyển giao cho cơ quan quản lý chuyên ngành (Xem thêm nội dung quy định tại Điều 7 Nghị quyết 05).

HƯỚNG DẪN XỬ LÝ TỘI PHẠM LIÊN QUAN ĐẾN VỎY TÊ TÊ

Kể từ đầu năm 2018, hàng tấn vỏy tê tê (cả các loài bản địa và nước ngoài) đã bị thu giữ tại Việt Nam. Tuy nhiên, các cơ quan chức năng ở một số địa phương vẫn gặp phải vướng mắc trong quá trình xử lý hành vi vi phạm liên quan đến vỏy tê tê, để vừa áp dụng đúng quy định pháp luật hiện hành vừa đảm bảo ý nghĩa răn đe, phòng ngừa tội phạm.

Tê tê là loài thú bị buôn bán trái phép nhiều nhất trên thế giới. Chính vì vậy, tất cả 8 loài tê tê đều được liệt kê trong Phụ lục I CITES, được bảo vệ ở cấp độ cao nhất theo pháp luật quốc tế. Riêng 2 loài tê tê bản địa của Việt Nam là tê tê Java và tê tê vàng còn được liệt kê trong Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ ban hành kèm theo Nghị định 160, do đó, được bảo vệ ở mức độ cao nhất tại Việt Nam. Cũng từ quy định này, cách thức xử lý đối với tội phạm liên quan đến vỏy của 2 loài tê tê bản địa (được coi là “sản phẩm” của các loài này) cũng sẽ khác so với các hành vi vi phạm liên quan đến vỏy của 6 loài tê tê còn lại.

Cụ thể, hành vi phạm tội liên quan đến vỏy của tê tê vàng và tê tê Java sẽ bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định tại Điểm b, Khoản 1, Điều 244 của BLHS với mức hình phạt cao nhất là 5 năm tù giam hoặc phạt tiền lên đến 2 tỷ đồng. Trong khi đó, tội phạm liên quan đến vỏy tê tê của 6 loài còn lại sẽ chỉ bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo Điều 190 và Điều 191 của BLHS khi tang vật thu được có trị giá từ 100 triệu đồng. Trường hợp giá trị của tang vật dưới 100 triệu đồng, cần áp dụng xử phạt vi phạm hành chính, trừ trường hợp đối tượng đã bị xử phạt vi phạm hành chính về một trong các hành vi quy định tại Điều 190, 191 của BLHS hoặc đã bị kết án về một trong các tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm.

Như vậy, để xác định hình phạt đối với các vi phạm liên quan đến vỏy tê tê của 6 loài không phải là loài bản địa, các cơ quan chức năng cần thực hiện định giá tang vật thu được. Theo quy định tại Điều 15, Nghị định 30/2018/NĐ-CP quy định chi tiết việc thành lập và hoạt động của hội đồng định giá tài sản; trình tự, thủ tục định giá tài sản trong tố tụng hình sự (“Nghị định 30”), một trong những căn cứ định giá vỏy tê tê có thể là giá mua bán thu thập được trên thị trường không chính thức tại nơi tang vật bị tịch thu hoặc giá thị trường trong khu vực hoặc thế giới.

BẢNG I: TRA CỨU NHANH XỬ LÝ VI PHẠM VỀ VỎY TÊ TÊ

Loài tê tê	Mức độ bảo vệ	Hình phạt áp dụng cho hành vi vi phạm (thuộc trường hợp phạm tội lần đầu đối với cá nhân)
Các loài tê tê bản địa: 1. Tê tê vàng (<i>Manis pentadactyla</i>) 2. Tê tê Java (<i>Manis javanica</i>)	Nghị định 160 Phụ lục I CITES	Truy cứu trách nhiệm hình sự với mức hình phạt lên đến 05 năm tù giam hoặc 02 tỉ đồng theo quy định tại Điểm b, Khoản 1, Điều 244 BLHS.
Các loài tê tê không phải loài bản địa 1. Tê tê Philippines (<i>Manis culionensis</i>) 2. Tê tê Ấn Độ (<i>Manis crassicaudata</i>) 3. Tê tê đuôi dài (<i>Manis tetradactyla</i>) 4. Tê tê cây bụng trắng (<i>Manis tricuspis</i>) 5. Tê tê khổng lồ (<i>Manis gigantea</i>) 6. Tê tê đất (<i>Manis temminckii</i>)	Phụ lục I CITES	✓ Giá trị tang vật vỏy tê tê dưới 100 triệu đồng và thu lợi bất chính dưới 50 triệu đồng: Xử phạt vi phạm hành chính. ✓ Giá trị tang vật vỏy tê tê từ 100 triệu đồng trở lên và thu lợi bất chính từ 50 triệu đồng trở lên: Truy cứu trách nhiệm hình sự với mức phạt cao nhất là 15 năm tù; hoặc truy cứu trách nhiệm hình sự theo Điều 190 hoặc 191 BLHS.

CẦN CHẤM DỨT VIỆC CẤP PHÉP GÂY NUÔI THƯƠNG MẠI RỪA ĐẦU TO

ENV đã ghi nhận được một số vụ vận chuyển, buôn bán rùa đầu to có nguồn gốc từ các trang trại được đăng ký trong năm 2018. Trong những trường hợp này, các trang trại đều xuất trình được giấy tờ chứng minh nguồn gốc hợp pháp của rùa đầu to cho thấy các cá thể này có nguồn gốc nuôi sinh sản.

ENV cho rằng tất cả các cá thể rùa đầu to được cho là có nguồn gốc từ các cơ sở gây nuôi thực chất đều có nguồn gốc bất hợp pháp từ tự nhiên. Nhiều nhà khoa học đã nhận định loài rùa này rất khó tồn tại trong môi trường nuôi nhốt. Chính vì vậy, khó có thể tin được các cơ sở tại Việt Nam có thể gây nuôi sinh sản, sinh trưởng thành công loài này.

Hiện nay, cơ quan chức năng tại một số địa phương đã cấp phép gây nuôi rùa đầu to cho một số cơ sở trong khi những cơ sở này có dấu hiệu mua bán các cá thể rùa đầu to bất hợp pháp chứ không hề có hoạt động gây nuôi sinh sản, nuôi sinh trưởng.

Các cơ quan chức năng tại các địa phương cần lập tức thu hồi giấy phép và chấm dứt tình trạng cấp phép cho các cơ sở gây nuôi rùa đầu to, một loài đang đứng trước nguy cơ bị tuyệt chủng tại Việt Nam.

Cơ sở pháp lý

Vừa qua, Chính phủ đã chính thức ban hành Nghị định 06/2019/NĐ-CP về quản lý thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm và thực thi Công ước về buôn bán quốc tế các loài động, thực vật hoang dã nguy cấp.

Nghị định này thay thế cho một số văn bản pháp lý về quản lý động, thực vật rừng nguy cấp, quý, hiếm trong đó có Nghị định 82/2006/NĐ-CP. Điều 15 của Nghị định 06/2019/NĐ-CP quy định: *Tổ chức, cá nhân được phép gây nuôi vì mục đích thương mại đối với một loài ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm KHI VÀ CHỈ KHI loài này đã được cơ quan khoa học CITES Việt Nam (1) công bố có khả năng sinh sản liên tiếp qua nhiều thế hệ trong môi trường có kiểm soát và (2) được Cơ quan khoa học CITES Việt Nam xác nhận bằng văn bản việc nuôi sinh sản, sinh trưởng không làm ảnh hưởng đến sự tồn tại của loài nuôi và các loài có liên quan trong tự nhiên.*

Hiện nay, các cơ quan khoa học CITES tại Việt Nam chưa công bố rùa đầu to có khả năng sinh sản liên tiếp qua nhiều thế hệ trong môi trường có kiểm soát hoặc xác nhận việc nuôi thương mại loài này sẽ không có tác động bất lợi đến quần thể loài trong tự nhiên.

Điều 17 Nghị định 06/2019/NĐ-CP (kế thừa Điều 11 của Nghị định 82/2006/NĐ-CP) cũng quy định Cơ quan quản lý CITES Việt Nam mới có thẩm quyền cấp Giấy chứng nhận cơ sở nuôi sinh sản hoặc nuôi sinh trưởng loài thuộc Phụ lục I CITES (như rùa đầu to). Điều này có nghĩa là, các Chi cục Kiểm lâm địa phương đã cấp phép gây nuôi sinh sản rùa đầu to và các loài khác được liệt kê trong Phụ lục I CITES là trái với các quy định của pháp luật.

Rùa đầu to (*Platysternon megacephalum*)

phân bố tại Việt Nam, Lào, Thái Lan, Myanmar, Trung Quốc và Campuchia ở các vùng núi cao, suối đầu nguồn nơi nước trong, có nhiều đá và khí hậu mát lạnh. Đây là loài ĐVHD nguy cấp, quý hiếm được liệt kê tại Phụ lục I Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật và thực vật hoang dã nguy cấp (CITES).

1. Thu hồi giấy phép đã được cấp cho các cơ sở gây nuôi rùa đầu to vì mục đích thương mại trái với quy định pháp luật và xử phạt chủ cơ sở nếu phát hiện vi phạm.
2. Tăng cường công tác quản lý các cơ sở gây nuôi thương mại ĐVHD. Các chi Cục không tự ý cấp phép mới cho các cơ sở nuôi rùa đầu to và những loài có nguy cơ tuyệt chủng khác được liệt kê trong Phụ lục I của CITES.
3. Nâng cao kỹ năng định dạng loài và kỹ năng cơ bản phát hiện các dấu hiệu vi phạm của các cơ sở gây nuôi thương mại ĐVHD trên địa bàn để từ đó cơ quan chức năng kịp thời có biện pháp xử lý nghiêm các cơ sở sử dụng giấy phép để buôn bán trái phép ĐVHD.

CÁC HÀNH ĐỘNG CẦN THIẾT

THAM GIA NGAY

Mạng lưới cán bộ thực thi pháp luật về bảo vệ ĐVHD của ENV

Hiện tại mạng lưới đã có 110 thành viên. Tham gia mạng lưới để nhận được những lợi ích sau

- Cập nhật quy định pháp luật mới nhất về ĐVHD và thông tin về các vụ việc buôn bán ĐVHD nghiêm trọng;
- Chia sẻ các thông tin vụ việc về ĐVHD đã xử lý thành công để làm gương và động viên các thành viên khác noi theo;
- Trao đổi trực tiếp với các chuyên gia pháp lý trong lĩnh vực bảo vệ ĐVHD để được giải đáp và hướng dẫn áp dụng pháp luật trong từng trường hợp cụ thể.

Mạng lưới được xây dựng với mục tiêu hỗ trợ các cán bộ thực thi pháp luật để bảo vệ ĐVHD.

Nếu Anh/Chị hiện đang làm việc trong các cơ quan chức năng có liên quan, viện kiểm sát hoặc tòa án, vui lòng liên hệ với Phòng Chính sách và Pháp luật của Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV) theo địa chỉ cgteam.env@gmail.com hoặc gọi +842462815427 để được hỗ trợ!

Tra cứu nhanh quy định pháp luật về bảo vệ động vật hoang dã: <https://bit.ly/huongdanthucthi>

Cùng chung tay ngăn chặn tình trạng săn bắt và buôn bán ĐVHD!

MỜI ĐỀ CỬ!

GIẢI THƯỞNG **CỐNG HIẾN** VỀ BẢO VỆ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ

Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV) trân trọng công bố thông tin về Giải thưởng Cống hiến về Bảo vệ động vật hoang dã năm 2019.

Giải thưởng là cơ hội để tôn vinh những cá nhân, đơn vị trong các cơ quan thực thi pháp luật, cơ quan tiến hành tố tụng đã có những đóng góp quan trọng cho công tác bảo vệ ĐVHD tại Việt Nam.

Giải thưởng này được trao trên cơ chế đề cử hoặc tự ứng cử. Hội đồng xét giải bao gồm đại diện của các cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, một số đại sứ quán và tổ chức bảo tồn.

Thời gian nhận đề cử bắt đầu từ ngày **01/03/2019** đến ngày **29/04/2019**.

Thông tin chi tiết về các hạng mục giải thưởng, hình thức đề cử và quy trình đề cử có tại liên kết: <https://bit.ly/decuconghien> và được công bố rộng rãi qua đường công văn đến các cơ quan thực thi pháp luật, tòa án và viện kiểm sát.

Để biết thêm thông tin về giải thưởng, vui lòng liên hệ Phòng Chính sách và Pháp luật của ENV theo:

Số điện thoại: +84 24 6281 5427, Email: cgteam.env@gmail.com

PHÒNG BẢO VỆ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ CỦA ENV: TIÊU ĐIỂM 2018

Trong năm 2018, Phòng Bảo vệ động vật hoang dã (ĐVHD) của ENV đã phối hợp với các cơ quan chức năng trung ương, địa phương và các cơ quan kiểm lâm đã phát hiện và tịch thu hơn 450 cá thể động vật còn sống cũng như một số lượng lớn bộ phận và sản phẩm của các loài ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm như sừng tê giác, ngà voi, vảy tê tê, da hổ, chân tay gấu và mật gấu, tiêu bản rùa biển.

Cũng trong năm vừa qua, ENV đã tiếp nhận thông tin từ người dân và chuyển giao đến các cơ quan chức năng có liên quan, góp phần “giải cứu” 67 cá thể ĐVHD còn sống. Sau khi ENV tiếp nhận thông tin tự nguyện chuyển giao ĐVHD của người dân hoặc trong một số trường hợp, người dân giao nộp ĐVHD sau khi nhận được cảnh báo từ ENV về việc nuôi nhốt ĐVHD trái phép, ENV cũng chuyển giao các thông tin này đến cơ quan chức năng.

Hơn 450 cá thể động vật hoang dã được “giải cứu” trong năm 2018 là kết quả sự phối hợp hiệu quả giữa người dân và cơ quan chức năng

Phòng Bảo vệ ĐVHD của ENV trung bình mỗi ngày tiếp nhận được khoảng 3 cuộc gọi do người dân thông báo vi phạm về ĐVHD đến Đường dây nóng miễn phí của ENV. Các cán bộ ENV sau đó sẽ liên hệ cơ quan chức năng có liên quan để xử lý vi phạm được thông báo và theo dõi quá trình xử lý vụ việc đến khi kết thúc và ghi nhận kết quả xử lý trong Cơ sở dữ liệu quốc gia vi phạm về ĐVHD của ENV. Trong một số vụ việc quảng cáo hoặc buôn bán trái phép ĐVHD nguy cấp, ENV sẽ phối hợp và trực tiếp hỗ trợ các cơ quan chức năng có liên quan để phát hiện, bắt giữ và xử lý các đối tượng buôn bán cũng như tịch thu ĐVHD bị vi phạm.

Trong năm 2018, Cơ sở dữ liệu quốc gia vi phạm về ĐVHD của ENV đã ghi nhận 1.666 vụ việc về ĐVHD, trong đó bao gồm 120 vụ việc buôn lậu và buôn bán lớn; 1.071 vụ việc buôn bán, quảng cáo nhỏ lẻ; và 461 vụ việc tàng trữ trái phép ĐVHD, thường là các cá thể ĐVHD còn sống.

66% trong tổng số 819 vụ việc do người dân phát hiện và trực tiếp thông báo đến ENV đã được xử lý thành công. Một vụ việc được coi là xử lý thành công nếu cá thể ĐVHD bị tịch thu; đối tượng bị bắt giữ và khởi tố, xử phạt hành chính hoặc tự nguyện tuân thủ cảnh báo của các cơ quan chức năng địa phương và ENV.

ENV trân trọng cảm ơn sự hợp tác của các cơ quan thực thi pháp luật, Chi cục Kiểm lâm các địa phương, và đặc biệt là cộng đồng đã luôn hỗ trợ các nỗ lực tăng cường bảo vệ ĐVHD nhằm góp phần thực hiện cam kết và trách nhiệm trong và ngoài nước nhằm bảo vệ đa dạng sinh học toàn cầu.

SỐ LIỆU VI PHẠM: NĂM 2018

	12/2018	Năm 2018	Tổng (Từ năm 2005-nay)
Buôn bán và Quảng cáo nhỏ lẻ	45	1.071	7.641
Tàng trữ	34	461	3.830
Đường dây buôn bán lớn	9	120	1.862
Săn bắt/Khác	1	24	345
Tổng số vụ việc *	89	1.666	13.542
Tổng số vi phạm	223	4.781	34.849
Tỷ lệ xử lý thành công (**)	108% (***)	59%	43% **** (2014-nay)

* Một số vụ việc được ghi nhận trong cơ sở dữ liệu đã được xác định không phải là vi phạm sau quá trình xác minh thông tin. Chính vì vậy, tổng số vụ việc có thể có khác biệt nhỏ so với số tổng vi phạm được ghi nhận theo từng phân loại (tàng trữ, buôn bán lớn, v.v.)

** Tổng số vụ việc xử lý thành công bao gồm cả những vụ do người dân thông báo và do cán bộ hiện trường của ENV ghi nhận trong các chiến dịch khảo sát vi phạm về ĐVHD.

*** Số vụ xử lý thành công bao gồm tất cả những vụ có kết quả xử lý thành công được ghi nhận trong một giai đoạn, gồm cả những vụ việc cũ có thời điểm vi phạm ở giai đoạn trước nhưng có kết quả xử lý thành công trong giai đoạn này.

**** ENV chỉ bắt đầu thống kê các vụ việc được xử lý thành công từ năm 2014.

“ Nếu bạn không phải là một phần của giải pháp thì có thể bạn đang là một phần của vấn đề. ”

TIÊU ĐIỂM

năm 2018

Nhờ sự phối hợp chặt chẽ giữa ENV và các cơ quan chức năng có liên quan, một số lượng lớn các cá thể ĐVHD còn sống đã được tịch thu và xử lý theo quy định.

Những con số đáng chú ý:

- **87** cá thể khỉ được tịch thu trong 67 vụ việc có liên quan. Các cá thể khỉ bị tịch thu phần lớn là khỉ đuôi dài được nuôi để làm cảnh. Đặc biệt, trong một trường hợp, người nuôi thậm chí định giết khỉ để nấu cao làm quà Tết.
- **20** cá thể rùa biển, chủ yếu là vích và đồi mồi đã được tịch thu trong 18 vụ việc có liên quan.
- ENV đã ghi nhận tổng cộng **454** cá thể ĐVHD còn sống được các cơ quan chức năng tịch thu trong năm 2018.
- Với sự hỗ trợ từ ENV, các cơ quan chức năng cũng đã phát hiện và tịch thu một số lượng lớn tang vật ĐVHD bao gồm sừng tê giác, ngà voi và sản phẩm từ ngà voi, da hổ, rượu ngâm tê tê, chân tay gấu, túi mật gấu, móng hổ và gấu, 5 cá thể cu li còn sống, và một số cá thể rùa biển còn sống năm 2018.
- Các cơ quan chức năng tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu và Kiên Giang cũng đã phát hiện và tịch thu **119** tiêu bản rùa biển, chủ yếu là Vích tại các cơ sở thủ công mỹ nghệ.

Số lượng cá thể ĐVHD bị tịch thu năm 2018

Ở Việt Nam, các loài rùa cạn và rùa nước ngọt thường xuyên bị quảng cáo, buôn bán để làm cảnh

Ngày 30/5/2018, Chi cục Hải quan Cửa khẩu sân bay quốc tế Nội Bài đã phát hiện hai miếng sừng tê giác và 20 chiếc nanh sư tử trong kiện hành lý kí gửi của một cô gái người Việt trên chuyến bay từ Mô-zăm-bích về Việt Nam. Đối tượng khai được một người không quen biết ở Mô-zăm-bích nhờ mang gói hàng về Việt Nam. Đối tượng cho rằng vì không biết hàng cấm bên trong nên cô ta không phải chịu trách nhiệm. Đối tượng này cũng không thể cung cấp cho cơ quan công an thông tin về người nhờ chuyển hàng.

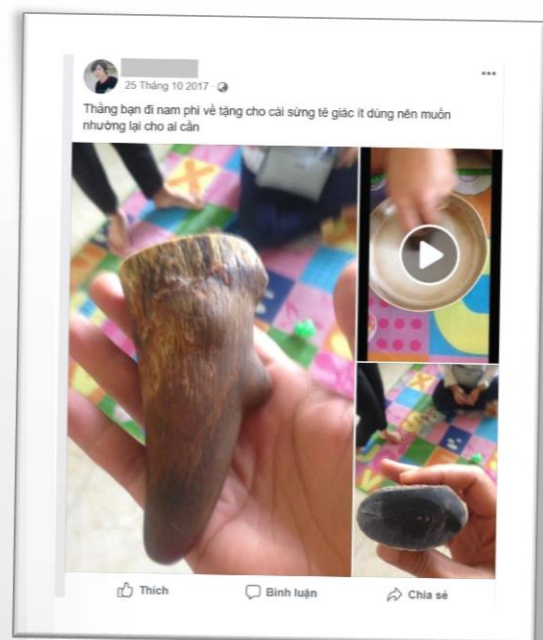
Đây không phải lần đầu tiên đối tượng này được tiếp cận và nhờ mang hàng từ Mô-zăm-bích về Việt Nam. Trước đó, người phụ nữ này đã được một đối tượng tiếp cận và đề nghị sẽ mua vé máy bay về Việt Nam cho cô ta nếu người phụ nữ này đồng ý chuyển giúp gói hàng về Việt Nam.

Rõ ràng, đối tượng đã lựa chọn vận chuyển gói hàng và không quan tâm gói hàng chứa gì (cho dù đó có thể là ĐVHD, ma túy hay bom). Trong trường hợp này, đối tượng có trách nhiệm và phải chịu trách nhiệm cho hành vi của mình. Đối tượng này đáng ra nên bị bỏ tù sau khi mang hàng cấm và không thiện chí hợp tác với cơ quan chức năng để tìm ra đối tượng có liên quan.

“NẠN BUÔN BÁN ĐVHD SẼ CHẤM DỨT NẾU CỘNG ĐỒNG NHẬN RA RẰNG BUÔN BÁN CHỈ MANG LẠI LỢI ÍCH CHO SỐ ÍT NGƯỜI TRONG KHI HẦU HẾT CHÚNG TA SẼ PHẢI TRẢ GIÁ CHO SỰ MẤT ĐI CỦA MỘT PHẦN QUÝ GIÁ VÀ KHÔNG THỂ THAY THẾ CỦA DI SẢN TỰ NHIÊN KHI MỘT LOÀI ĐVHD BỊ TUYỆT CHỦNG.”

Trong những năm gần đây, các cơ quan chức năng đã phát hiện nhiều vụ việc vận chuyển ngà voi và sừng tê giác bằng đường hàng không nhưng rất ít đối tượng bị bắt giữ và khởi tố

HỒ SƠ VỤ VIỆC

Hồ sơ vụ việc tập hợp những thành tích nổi bật trong nỗ lực đấu tranh phòng chống tội phạm về ĐVHD ở các địa phương trên cả nước trong tháng 12/2018. Do số lượng vụ việc được theo dõi mỗi tháng của Phòng Bảo vệ ĐVHD của ENV khá lớn, ENV không thể liệt kê tất cả các vụ việc thành công của các cơ quan chức năng mà chỉ lựa chọn một số ví dụ điển hình phản ánh nỗ lực xuất sắc của các cơ quan thực thi và cơ quan Kiểm lâm trên toàn quốc.

BẮC GIANG

Ngày 16/12/2018, khi đang thực hiện nhiệm vụ tuần tra, Hạt Kiểm lâm huyện Lục Ngạn đã phối hợp với Công an huyện Lục Ngạn tịch thu được một số cá thể ĐVHD bao gồm 1 cá thể rắn ráo thường (*Ptyas korros*), 2 cá thể rắn hổ mang (*Naja atra*), 1 cá thể gà rừng (*Gallus gallus*) và 2 cá thể cây lòn tranh (*Herpestes javanicus auropunctatus*) đang được một người dân địa phương vận chuyển trái phép bằng xe máy. Người phụ nữ này khai nhận đã mua số ĐVHD trên từ một đối tượng lạ mặt trên đường và bị xử phạt hành chính 6 triệu đồng (Hồ sơ vụ việc số 13763/ENV).

BẾN TRE

Ngày 6/12/2018, Chi cục Thủy sản tỉnh Bến Tre phối hợp với Chi cục Kiểm lâm tỉnh Bến Tre đã tiếp nhận một cá thể Đồi mồi (*Eretmochelys imbricata*) được một người dân huyện Mỏ Cày Nam chuyển giao. Người đàn ông cho biết đã bắt được cá thể rùa biển một vài ngày trước và gọi đến ENV để được hỗ trợ chuyển giao. Cá thể đồi mồi đã được thả về biển sau đó (Hồ sơ vụ việc số 13681/ENV).

Đồi mồi thường bị nuôi nhốt để làm cảnh mặc dù đây là hành vi vi phạm pháp luật hình sự

BÌNH THUẬN

Ngày 24/12/2018, sau khi tiếp nhận thông tin từ người dân qua Đường dây nóng của ENV, Hạt Kiểm lâm thị xã La Gi đã tịch thu một cá thể khỉ mặt đỏ (*Macaca arctoides*) và tái thả về Khu bảo tồn thiên nhiên Tà Cú ngay ngày hôm sau (Hồ sơ vụ việc số 13736/ENV).

Chỉ riêng trong năm 2018 đã có 87 cá thể khỉ nuôi nhốt trái phép bị tịch thu

ĐẮK LẮK

Vào ngày 15/12/2018, Đội Cảnh sát Kinh tế thành phố Buôn Ma Thuột đã phát hiện và tịch thu 2 cá thể cầy từ một người dân. Từ thông tin người này cho biết đã mua 2 cá thể cầy từ một nhà hàng trên địa bàn, trong cùng ngày, Đội Cảnh sát Kinh tế thành phố Buôn Ma Thuột đã phối hợp với Hạt Kiểm lâm thành phố Buôn Ma Thuột kiểm tra nhà hàng trên và tịch thu 50 cá thể động vật còn sống trong đó có 2 cá thể cầy hương (*Viverricula indica*), 4 cá thể rắn hổ mang (*Naja atra*), 1 cá thể rùa núi vàng (*Indotestudo elongata*), 1 cá thể rùa hộp lưng đen (*Cuora amboinensis*), 26 cá thể dúi, 9 cá thể chồn bạc má nam (*Melogale personata*), 1 cá thể cầy vòi hương (*Paradoxurus hermaphroditus*), 1 cá thể rắn cạp nong (*Bungarus fasciatus*), 1 cá thể rùa ba gờ (*Malayemys subtrijuga*), 4 cá thể rắn ráo trâu (*Ptyas mucosus*) và 3 cá thể động vật chết

bị tàng trữ trái phép. Tất cả cá thể ĐVHD còn sống đã được thả về Vườn quốc gia Chư Yang Sin và những cá thể ĐVHD chết đã bị tiêu hủy (Hồ sơ vụ việc số 13734/ENV).

HÀ NỘI

Ngày 12/12/2018, Phòng Cảnh sát môi trường thành phố Hà Nội phối hợp với Công an quận Hoàng Mai tịch thu một số cá thể ĐVHD đông lạnh bao gồm 6 cá thể mèo rừng (*Prionailurus bengalensis*), 1 cá thể mèo gấm (*Pardofelis marmorata*), 1 cá thể vượn đen má vàng (*Nomascus gabriellae*). Số tang vật này bị phát hiện sau khi được một đối tượng vận chuyển đến Hà Nội bằng xe khách. Số ĐVHD đông lạnh này sau đó được xác định của một đối tượng buôn bán ĐVHD tại Nghệ An. Đối tượng này đã bị bắt. Hiện cả 2 đối tượng trên đã bị khởi tố (Hồ sơ vụ việc số 13702/ENV).

Ngày 26/12/2018, Đội 3 Phòng Cảnh sát môi trường thành phố Hà Nội đã phát hiện và bắt giữ một đối tượng (thường trú tại Hương Yên) vận chuyển trái phép 6 cá thể gà tiền mặt vàng (*Polyplectron bicalcaratum*). Sáu cá thể gà tiền mặt vàng sau đó đã được chuyển đến Trạm đa dạng sinh học Mê Linh. Cơ quan chức năng cho biết đang hoàn thiện hồ sơ để khởi tố đối tượng này (Hồ sơ vụ việc số 13756/ENV).

Nếu phát hiện cơ quan chức năng nhận tiền hay quà hối lộ từ những người buôn bán hoặc nuôi giữ ĐVHD trái phép, người dân có thể tố giác đến Cục Phòng, chống tham nhũng.

Số điện thoại: 080 48 228

Email: cucchongthamnhung@thanhtra.gov.vn

Nhận tiền từ tội phạm

sẽ biến bạn thành kẻ phạm pháp

HÀ TỈNH

Ngày 14/12/2018, Phòng Cảnh sát môi trường tỉnh Hà Tĩnh đã kiểm tra một xe khách giường nằm 45 chỗ mang biển kiểm soát Lào và tịch thu 4 cá thể tê tê Java (*Manis javanica*) bị vận chuyển trái phép. Bốn cá thể tê tê Java này sau đó đã được chuyển giao đến Chương trình Bảo tồn Thú ăn thịt và Tê tê tại Vườn quốc gia Cúc Phương (Hồ sơ vụ việc số 13724/ENV).

Ngày 19/12/2018, Ủy ban nhân dân huyện Thanh Hà phối hợp với cơ quan chức năng có liên quan đã thả về biển 1 cá thể vích (*Chelonia mydas*). Trước đó, vào cùng ngày, một người đàn ông đã gọi tới Đường dây nóng của ENV và đề nghị được tự nguyện chuyển giao 1 cá thể vích do gia đình chị gái ông này bắt được. ENV ngay lập tức thông báo tới Chi cục Thủy sản tỉnh Hà Tĩnh và cá thể vích đã được trở về tự nhiên chỉ sau vài giờ đồng hồ (Hồ sơ vụ việc số 13735/ENV).

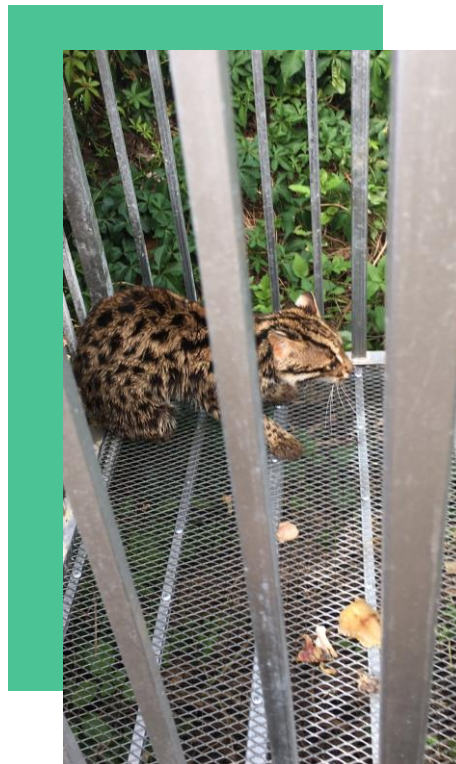
Sau khi được cơ quan chức năng vận động, một người dân Kiên Giang đã tự nguyện thả 4 cá thể rùa biển đang được nuôi làm cảnh về đại dương (Hồ sơ vụ việc số 12025/ENV)

HẢI PHÒNG

Ngày 20/12/2018, Cơ quan Hải quan và Công an thành phố Hải Phòng đã phát hiện 3kg lông đuôi voi trong 2 bao tải trên một chiếc công-ten-nơ đi từ Ca-mơ-run tới Việt Nam. Bên nhận hàng trên giấy tờ được xác nhận từng có liên quan đến vụ thu giữ hơn 500kg vảy tê tê tại Cảng Hải Phòng vào hồi tháng 10/2018. Trong vụ việc đó, bên cạnh vảy tê tê, cơ quan chức năng còn phát hiện một số lượng nhỏ nanh và móng (có khả năng của một loài sư tử) cũng có nguồn gốc từ Ca-mơ-run trong lô hàng (Hồ sơ vụ việc số 13755/ENV).

LÂM ĐỒNG

Ngày 26/12/2018, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Lâm Đồng đã tiếp nhận thông tin từ người dân qua Đường dây nóng của ENV và tịch thu 1 cá thể mèo rừng (*Prionailurus bengalensis*) bị nhốt trong cũi tại một nhà nghỉ trên địa bàn (Hồ sơ vụ việc số 13744/ENV).

Nuôi nhốt trái phép mèo rừng là hành vi bị nghiêm cấm và tùy theo tính chất, mức độ nghiêm trọng có thể bị xử phạt vi phạm hành chính hoặc xử lý hình sự

NAM ĐỊNH

Ngày 19/12/2018, Hạt Kiểm lâm huyện Vụ Bản nhận được tin báo từ một người dân qua Đường dây nóng của ENV và đã tịch thu 2 cá thể khỉ đuôi lợn (*Macaca leonina*) bị nuôi nhốt trái phép. Chủ nuôi dự định dùng cá thể khỉ này để nấu cao làm quà tặng nhân dịp Tết. Sau đó, cá thể khỉ hiện đã được chuyển giao tới Trung tâm Cứu hộ động vật hoang dã Hà Nội (Hồ sơ vụ việc số 13671/ENV).

Cá thể khỉ may mắn được cứu thoát trước khi bị cho vào nồi nấu cao

NINH BÌNH

Ngày 6/12/2018, sau khi tiếp nhận thông tin từ người dân qua đường dây nóng của ENV, Hạt Kiểm lâm huyện Hoa Lư – Ninh Bình đã kiểm tra và đã tịch thu 1 cá thể khỉ đuôi dài (*Macaca fascicularis*) bị nuôi nhốt trái phép tại một cửa hàng phô-tô trên địa bàn (Hồ sơ vụ việc số 13621/ENV).

Ngày 14/12/2018, Phòng Cảnh sát môi trường và Cảnh sát giao thông tỉnh Ninh Bình đã kiểm tra một xe khách đang lưu thông và tịch thu 41 cá thể tê tê Java (*Manis Javanica*). Hai đối tượng trên xe khách được xác định là chủ của số tê tê, và bị tạm giữ sau đó. Số hàng này được cho là có nguồn gốc từ Nghệ An – địa phương được biết đến như trung tâm của hoạt động buôn bán ĐVHD trái phép. Những cá thể tê tê này sau đó được chuyển giao tới Chương trình bảo tồn Thú ăn thịt và Tê tê tại Vườn quốc gia Cúc Phương (Hồ sơ vụ việc số 13720/ENV).

Hành vi quảng cáo buôn bán ĐVHD bị cấm trên Internet như móng gấu có thể bị xử phạt vi phạm hành chính từ 70 đến 100 triệu đồng theo quy định tại Nghị định 158/2013/NĐ-CP

QUẢNG NGÃI

Ngày 7/12/2018, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Quảng Ngãi tiếp nhận 1 cá thể voọc chà vá chân xám (*Pygathrix cinerea*) được một người dân phát hiện trên đường cao tốc. Cá thể voọc sau đó đã được chuyển đến Trung tâm cứu hộ ĐVHD WAR tại Dầu Tiếng (Hồ sơ vụ việc số 13682/ENV).

QUẢNG TRỊ

Ngày 26/12/2018, trong khi đang tuần tra, Đồn Biên phòng cửa khẩu quốc tế Lao Bảo phối hợp với Hạt Kiểm lâm huyện Hướng Hóa đã tịch thu 4 cá thể cầy, 1 cá thể nhím, 2 cá thể rắn ráo thường (*Indochinese rat snakes*) bị một đối tượng vận chuyển trái phép. Đối tượng này đã bỏ lại chiếc túi có chứa số tang vật trên và bỏ trốn sau khi nhìn thấy đội tuần tra. Số tang vật trên được thả về một khu rừng tại huyện Hướng Hóa ngay ngày hôm sau (Hồ sơ vụ việc số 13759/ENV).

TÂY NINH

Ngày 10/12/2018, 1 cá thể gấu chó (*Helarctos malayanus*) nuôi nhốt tại một đơn vị quân sự gần biên giới với Cam-pu-chia đã được tự nguyện chuyển giao đến Trung tâm Cứu hộ gấu Việt Nam tại Vườn quốc gia Tam Đảo. Cá thể gấu này đã bị nuôi nhốt trong khoảng 15 năm để làm cảnh từ khi còn nhỏ (Hồ sơ vụ việc số 13693/ENV).

Ngày 24/12/2018, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Tây Ninh đã tịch thu 1 cá thể rắn gấm (*Python reticulatus*) bị nuôi nhốt trái phép tại một cửa hàng mọc ở Tây Ninh sau khi tiếp nhận thông tin từ người dân qua Đường dây nóng của ENV. Sau khi tịch thu, cá thể rắn đã được cơ quan chức năng thả về tự nhiên (Hồ sơ vụ việc số 13733/ENV).

THÁI BÌNH

Ngày 3/12/2018, bằng các nghiệp vụ điều tra với sự hỗ trợ của ENV, Phòng Cảnh sát môi trường tỉnh Thái Bình đã tịch thu được một cá thể rùa Vích (*Chelonia mydas*) bị buôn bán trái phép. Trước đó, cá thể vích đã bị rao bán qua Youtube với mức giá 25 triệu đồng. Cá thể vích sau đó đã được thả về biển (Hồ sơ vụ việc số 13351/ENV).

THỪA THIÊN HUẾ

Ngày 12/12/2018, Hạt Kiểm lâm huyện Phú Lộc đã tịch thu 1 cá thể khỉ mặt đỏ (*Macaca arctoides*) và thả về rừng Nam Hải Vân sau đó. Cá thể khỉ trước đó đã bị nuôi nhốt tại 1 quán cà phê nhằm thu hút du khách và được người dân thông báo đến cơ quan chức năng qua đường dây nóng của ENV (Hồ sơ vụ việc số 13278/ENV).

Ngày 18/12/2018, Hạt Kiểm lâm huyện Phú Lộc nhận được tin báo từ người dân qua Đường dây nóng của ENV và tiếp tục tiến hành tịch thu 1 cá thể khỉ mặt đỏ (*Macaca arctoides*) khác bị nuôi nhốt tại một cửa hàng bán nước giải khát (Hồ sơ vụ việc số 13672/ENV).

**BÁO CÁO VI PHẠM VỀ ĐVHD
ĐẾN ĐƯỜNG DÂY NÓNG
1800 – 1522**

TRUNG TÂM GIÁO DỤC THIÊN NHIÊN

Được thành lập năm 2000, Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV) là một trong những tổ chức đầu tiên tại Việt Nam chuyên sâu về lĩnh vực bảo tồn thiên nhiên và bảo vệ môi trường. ENV đấu tranh chống nạn buôn bán trái phép ĐVHD và hướng tới mục tiêu nâng cao nhận thức của cộng đồng về sự cần thiết phải bảo vệ thiên nhiên và các loài ĐVHD. Bằng các chiến lược mang tính sáng tạo và đổi mới, ENV mong muốn từng bước thay đổi thái độ và hành vi của cộng đồng, giảm thiểu nhu cầu tiêu thụ các sản phẩm từ ĐVHD. Bên cạnh đó, ENV cũng phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng nhằm tăng cường thể chế, chính sách và trực tiếp hỗ trợ các nỗ lực thực thi pháp luật trong công cuộc bảo vệ các loài ĐVHD đang bị đe dọa tại Việt Nam, trong khu vực và trên toàn thế giới.

Lĩnh vực hoạt động của ENV

Từ năm 2007, ENV tập trung vào ba lĩnh vực trọng tâm mang tính chiến lược nhằm ngăn chặn nạn buôn bán ĐVHD trái phép bao gồm:

- Giảm thiểu nhu cầu tiêu thụ các sản phẩm từ ĐVHD thông qua các chiến dịch dài hạn nhằm thay đổi thái độ và hành vi của cộng đồng.
- Tăng cường thực thi pháp luật thông qua việc hỗ trợ trực tiếp các cơ quan chức năng và khuyến khích sự tham gia tích cực của cộng đồng cùng chung tay ngăn chặn nạn buôn bán ĐVHD trái phép.
- Phối hợp chặt chẽ với các nhà hoạch định chính sách để tăng cường thể chế, khắc phục các lỗ hổng pháp luật, phát triển các chính sách hiệu quả và thúc đẩy quá trình ra quyết định có liên quan tới vấn đề bảo vệ ĐVHD.

Các nỗ lực của ENV nhằm ngăn chặn nạn săn bắt và buôn bán ĐVHD sẽ không thể đạt được nếu không có sự hỗ trợ từ các đối tác. ENV trân trọng cảm ơn các đối tác, nhà tài trợ và các cá nhân từ khắp nơi trên thế giới đã hỗ trợ tài chính, trợ giúp kỹ thuật trọng yếu cũng như đóng góp thời gian để tiếp sức cho những nỗ lực của ENV.

Các nhà tài trợ chính:

Ngoài ra, ENV còn nhận được sự hỗ trợ từ các cơ quan/tổ chức sau:

ENV chân thành cảm ơn các cơ quan chức năng đã cung cấp thông tin, hình ảnh được sử dụng trong bản tin này.

THÔNG TIN LIÊN HỆ

Địa chỉ: Phòng 1701, tòa nhà 17T5, đường Hoàng Đạo Thúy, quận Cầu Giấy, Hà Nội

Điện thoại: (024) 6281 5424

Fax: (024) 6281 5423

Email: env@fpt.vn

Website: www.thiennhien.org

[trungtamgiaoducthiennhien](https://www.facebook.com/trungtamgiaoducthiennhien)

[educationfornaturevn](https://www.youtube.com/educationfornaturevn)

[env.ttgiaoducthiennhien](https://www.instagram.com/env.ttgiaoducthiennhien)